

Для сучасних підприємств роль ресурсів принципово важлива не лише тому, що без них суб'єкт не досягне стратегічної мети. Ресурси – це потенціал організації.

Саме нехватка ресурсів: фінансових, матеріально-технічних, інформаційних, інтелектуальних – не може дозволити підприємствам успішно розробляти та реалізовувати стратегію розвитку здавалось навіть у найсприятливіших зовнішніх умовах. Процес тривалого формування, накопичення та вдосконалення знань із застосуванням прогресивних інформаційних технологій та одночасним збільшенням інтелектуального капіталу підприємства створює йому у своїй діяльності умови до переходу системи на вищі рівні розвитку. А отже ринок інформаційних ресурсів, продуктів і послуг є економічною і фінансовою основою, яка об'єднує суб'єкти державного та недержавного секторів економіки. На наш погляд, щоб подолати існуючі у цій сфері проблеми необхідно розробити спеціальний блок нормативно-правових актів, присвячених як проблемам розвитку ринкових відносин в інформаційному сегменті ринку, так і інформаційних відносин, що відображають ринкові принципи у інформаційних процесах в інших галузях.

Література:

1. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1997 р. № 2657-XII зі змінами від 21.05.2015 р. № 317-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 03.02.2019).

2. Закон України «Про національну програму інформатизації» від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР зі змінами від 02.12.2012 р. № 5463-17. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.02.2019).

3. Лучик Г.М. Управлінська інформація – як забезпечення застосування аналітичних процедур у системі прийняття управлінських рішень. Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія і практика сучасної економіки» (20-21 липня 2012 р.). Одеса: ГО «Центр економічних досліджень та розвитку», 2012. С. 111-113.

ЯКІСНЕ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ, ЯК ШЛЯХ ДО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Чепела В.В.

Науковий керівник: Птащенко О.В., к.е.н, доцент

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

За умов теперішнього стану ринкової економіки, а саме, її динамічного розвитку, змін потреб і смаків споживачів, та постійних економічних криз, з'явилася потреба у нових методах управління організаціями. Для успішного розвитку та підтримування діяльності підприємств треба опрацювати нові ефективні методи управління. Що може призвести до змін акцентів у складовій активів.

У сучасній науці не існує єдиного визначення інтелектуального капіталу, але більшість вчених дотримуються думки, що це – здатність створювати нову вартість інтелектуальних ресурсів та інтелектуальних продуктів.

На рівні підприємства інтелектуальний капітал є сумою трьох складових:

1. Людський капітал – сукупність знань, навичок, творчих здібностей, а також спроможність власників та наукомістких працівників відповідати вимогам і задачам підприємства.

2. Структурний капітал – програмні засоби ЕОМ, програмне забезпечення, бази даних, організаційна структура, патенти, товарні знаки, організаційні механізми.

3. Споживчий капітал – майбутні споживачі продукції підприємства, її спроможність задовольнити їх запити.

На сьогоднішній день, у роботі вітчизняних підприємств, приділяється велика увага саме матеріальній частині капіталу. Але, враховуючи сучасні зовнішні чинники, необхідно, також, навчитись управляти його інтелектуальною частиною.

Якісне управління та розвиток інтелектуального капіталу відкриває перспективи підвищення конкурентоспроможності та ефективності діяльності, створенню та розвитку нових брендів, міцне закріплення на старих ринках і завоювання нових. Але поки що не існує загальноприйнятих підходів, які б допомагали створити правильну систему управління. Управління розвитком нематеріальних активів на підприємстві повинно проходити в декілька етапів:

- формування цілей розвитку нематеріальних активів (вони повинні не суперечити корпоративним цілям);
- виявлення нематеріальних активів і їх цінності;
- розроблення стратегії розвитку нематеріальних активів;
- прорахування ризиків;
- розроблення комплексу заходів щодо забезпечення розвитку нематеріальних активів;
- реалізація комплексу заходів;
- контролювання та корегування стратегії розвитку нематеріальних активів.

Задля продуктивного функціонування такої системи треба визначити що, як тільки поставленні цілі реалізуються, треба шукати нові пріоритетні орієнтири, якими буде слідувати підприємство. Тому даний підхід можна визначити як циклічний. На сьогоднішній день, організації продовжують робити акценти на фізичних активах, незважаючи на те, що інтелектуальний капітал стає провідним фактором економічного зростання компаній. Сучасний стан економіки і зовнішні чинники вимагають перенесення акценту управлінських впливів на інтелектуальний капітал, застосування нових підходів і методів. Це дозволить підприємствам оживити і застосувати інтелектуальний капітал, що призведе до покращення якості продукції та її конкурентоспроможності, просуванню і закріпленню торгових марок на ринку, створенню чіткої бази для вирішення питань розвитку підприємства.

Література:

1. Ліманські А. Проблеми управління інтелектуальним капіталом підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 5, Т. 3. С. 256-261.
2. Мельничук Л.Ю. Основні принципи та методики побудови стратегії управління нематеріальними активами.
3. Вишенська І.П., Папарига П.П. Нематеріальні активи, як важливий фактор зростання в сучасних умовах господарювання. Облік, аналіз і аудит у сучасному бізнесі: Міжнародна науково-практична конференція. Львів: ПП «Компакт-ЛВ», 2004. 398 с.
4. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: підручник. К.: Либідь, 2006. 480 с.